

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

(Auto)mobiliteit in Nederland onder de loep

Jan van der Waard

Kennisinstituut voor
Mobiliteitsbeleid (KiM)

Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid

- **Zelfstandig onderzoeksinstituut** binnen het ministerie van Infrastructuur en Milieu (IenM)
- **Opgericht in 2006** vanuit behoefte aan versterking van strategische kennisbasis mobiliteitsbeleid
- **Vraaggestuurd** onderzoek naar strategische beleidsvragen

KiM is onderdeel van het ministerie, maar...

- Inhoud is **vrij** van politieke en beleidsmatige sturing

- Alle onderzoeken worden **wetenschappelijk gereviewed**
- Alle publicaties zijn **openbaar**

Mobiliteitsbalans 2013

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Mobiliteitsbalans 2013

Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid | KiM

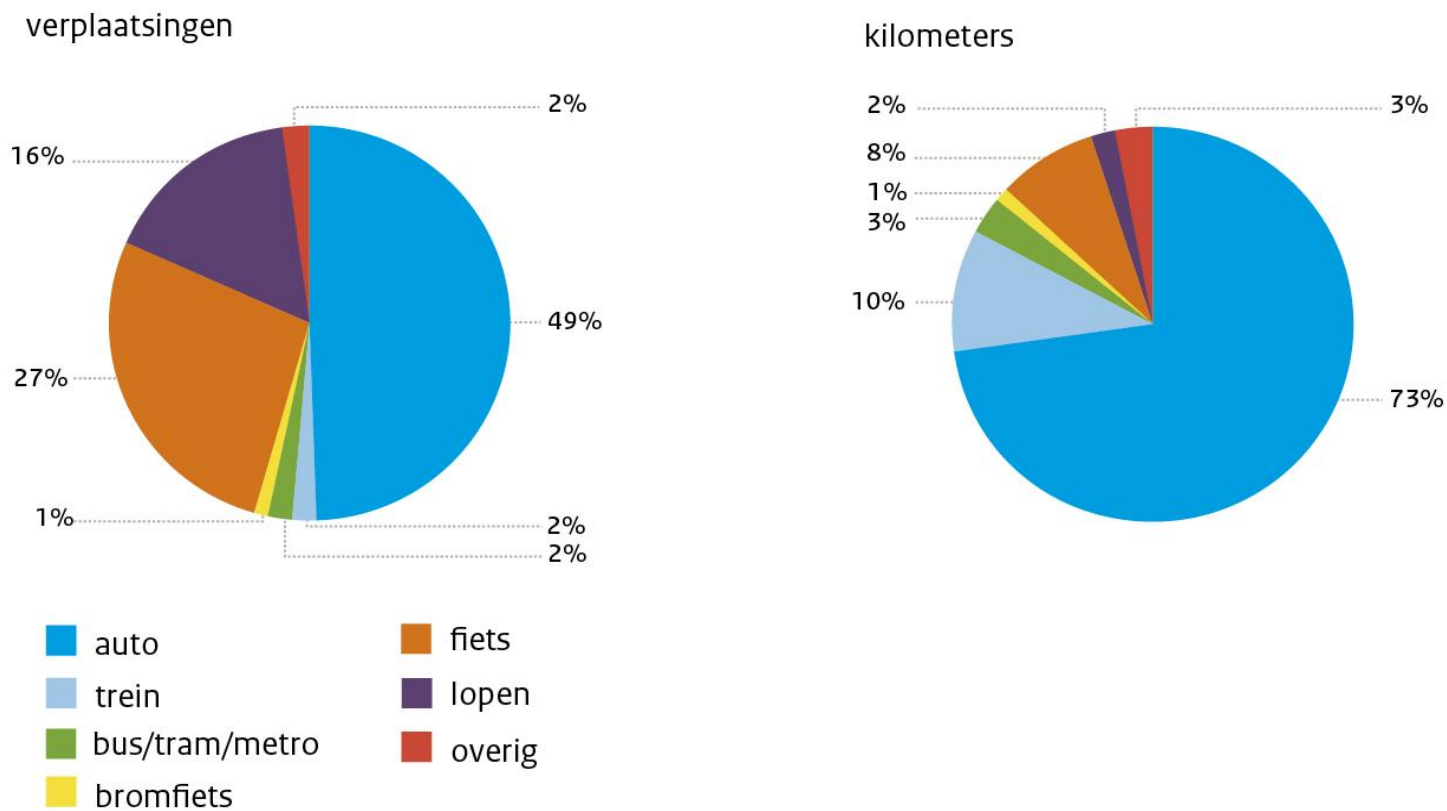

Mobiliteit

- Totaal aantal afgelegde kilometers per vervoerwijze
- Bepaald door:
  - Aantal personen
x
  - Aantal verplaatsingen per persoon
x
  - Aantal afgelegde kilometers per verplaatsing

Afgelegde kilometers versus aantal verplaatsingen

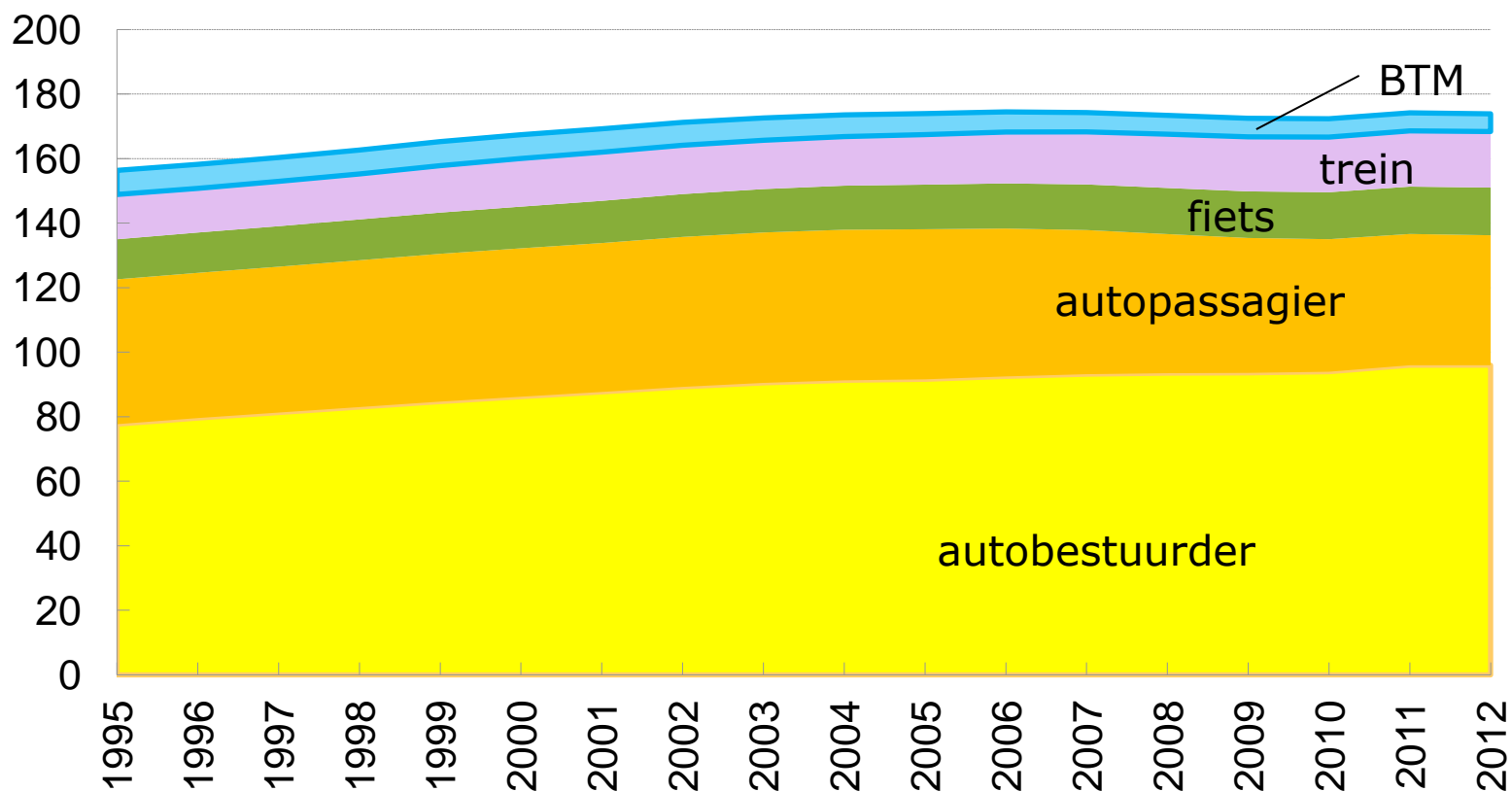

Mobiliteitsontwikkeling 1995 – 2012

Personenkilometers van Nederlanders in NL (in mld.km)

Bron: OVG/MON/OVIN, bewerking KiM

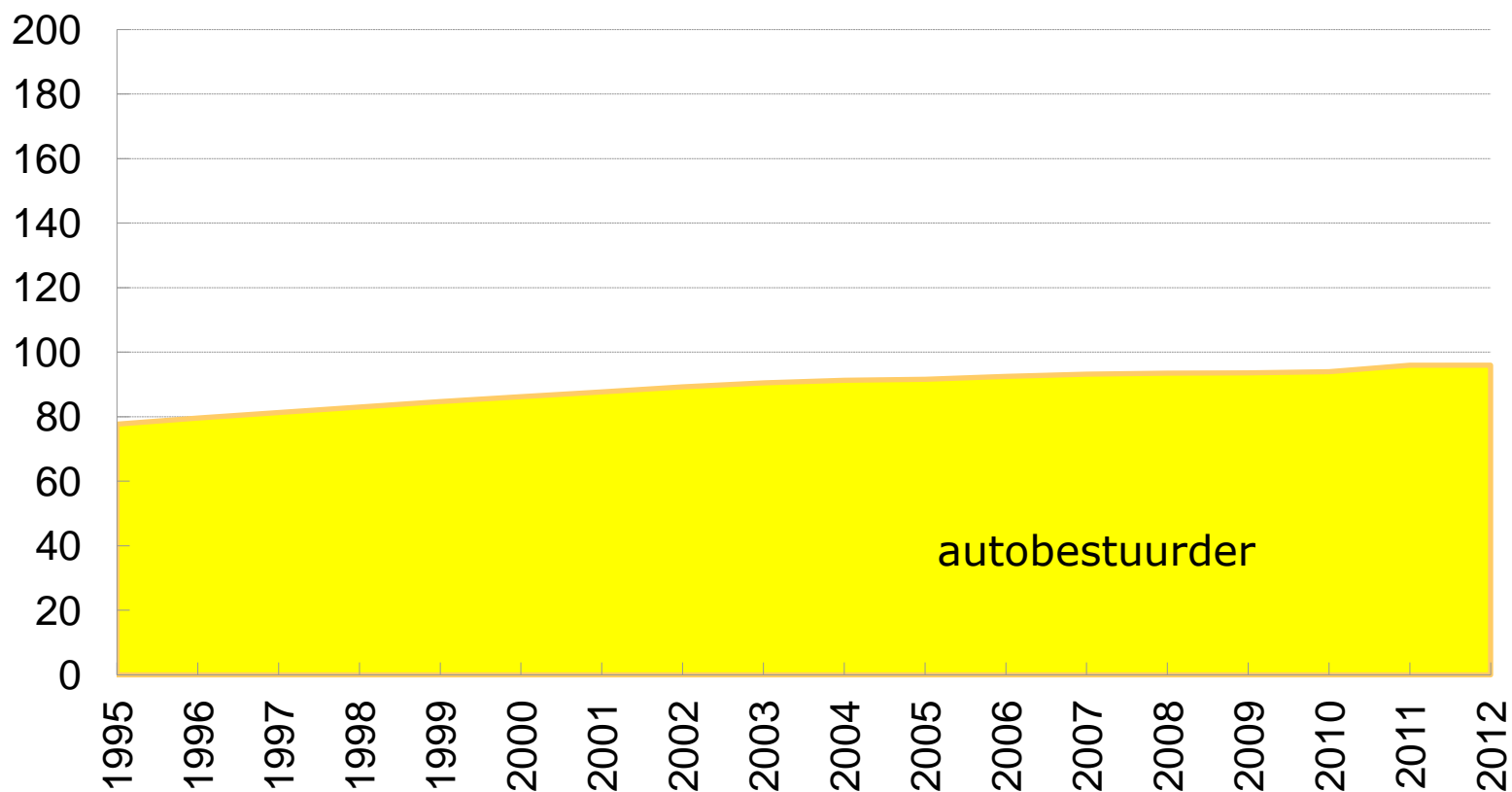

Mobiliteitsontwikkeling 1995 – 2012

Personenautokilometers door Nederlanders in NL (in mld.km)

Bron: OVG/MON/OVIN, bewerking KiM

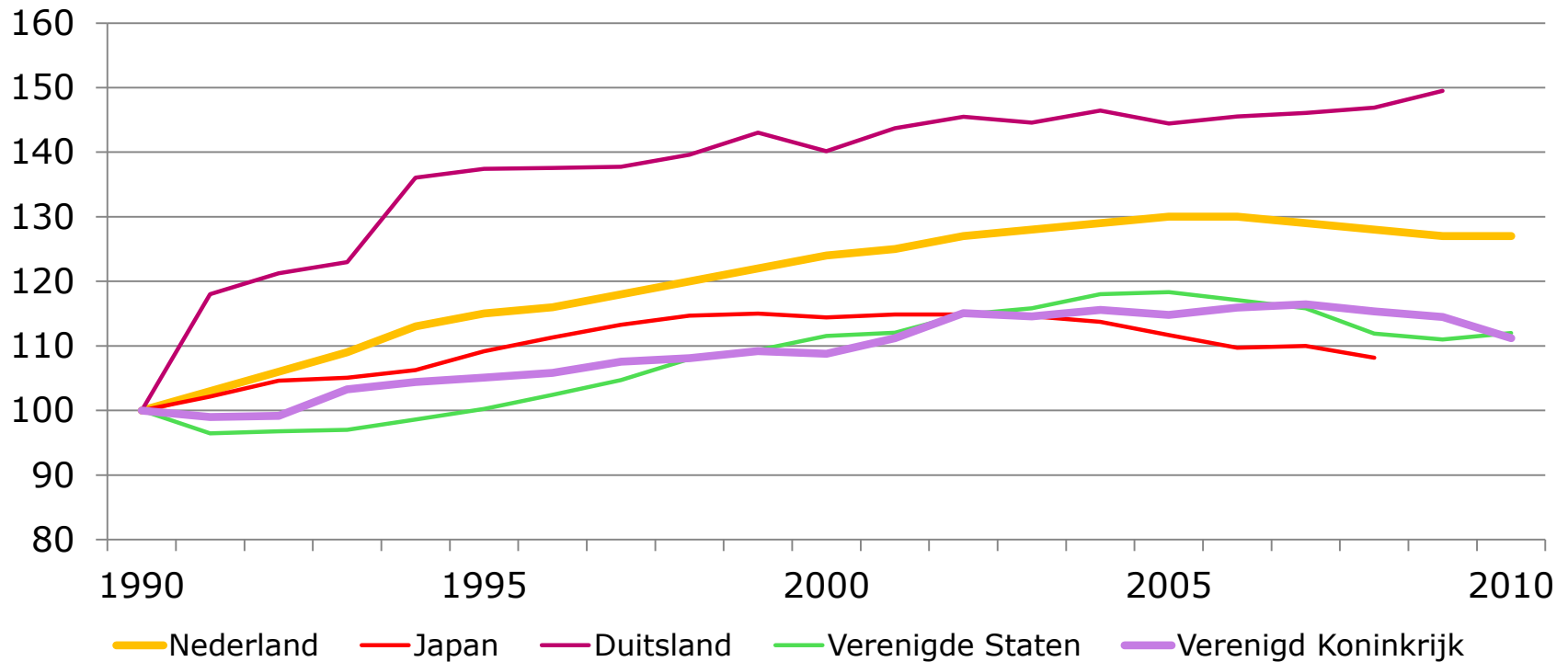

Afvlakking groei autogebruik (best. + pass.) ook in andere westerse landen

Personenkilometers auto en light trucks (Index: 1990=100)

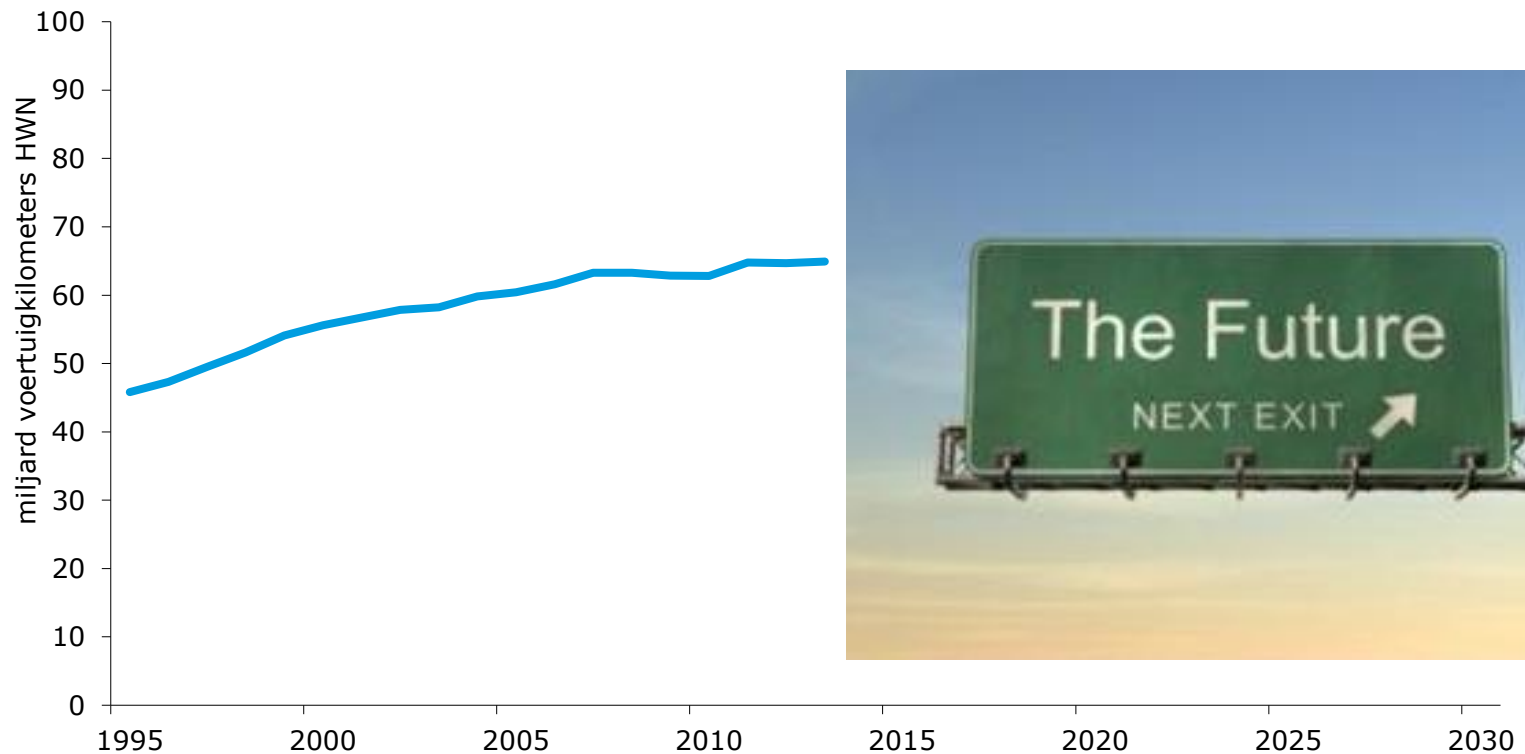
Bron: KiM en International Transport Forum 2012.

Verkeer op het Hoofdwegennet 1985-2030

Voertuigkilometers in mld. km

- = NL auto's op HWN
- + vracht/bestel
- + buitenlandse auto's
- + verschuiving vanaf het onderliggend wegennet

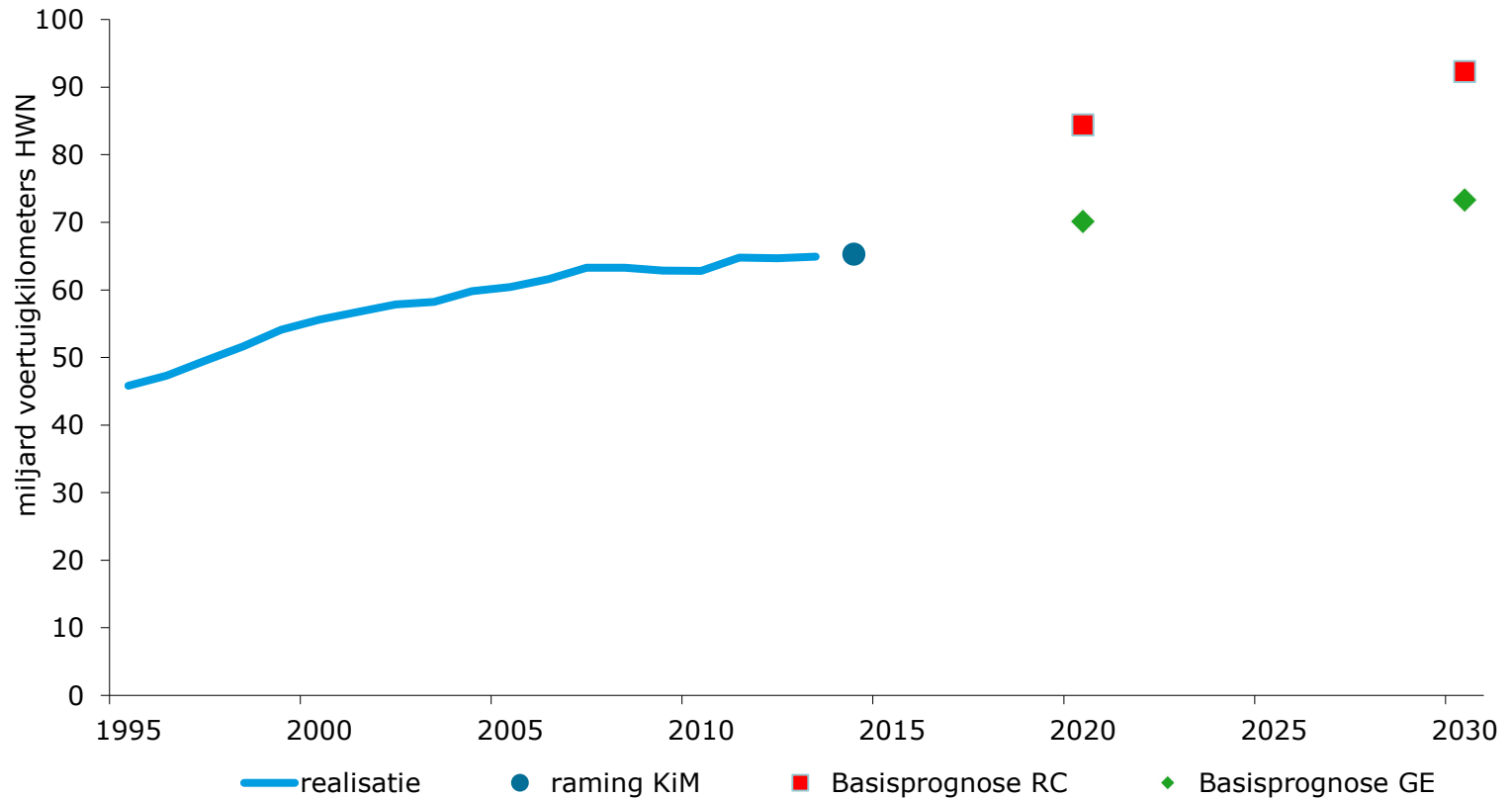

Verkeer op het Hoofdwegennet 1985-2030

Voertuigkilometers in mld. km

= NL auto's op HWN
+ vracht/bestel
+ buitenlandse auto's
+ verschuiving vanaf het onderliggend wegennet

Zoeken naar verklaringen voor afvlakking groei

- Verminderd rijbewijsbezit?
- Afname autobezit?
- Effecten van E-society?
- Verschuiving naar internationaal
- Jong volwassenen keren auto de rug toe?

Ontwikkeling rijbewijsbezit

- Rijbewijsbezit
- ✓ Toename
    < 25 jr. en 50+
- ✓ Beperkte afname
    25-29 jaar
- ✓ 18-29 jaar:
    74% in 1995
    71% in 2009

Afname bij jongeren en toename bij ouderen

USA
Zweden
Noorwegen
UK
Canada
Japan
Duitsland

Toename bij jongeren en ouderen

Nederland
Spanje
Finland
Polen
Israel
Letland
Zwitserland

In **rood**: Landen met stabiliserend autogebruik

Ontwikkeling autobezit

- Autobezit
  - ✓ toename in NL
  - ✓ lichte afname onder jongeren
    - ✓ 32% in 1995
    - ✓ 30% in 2009

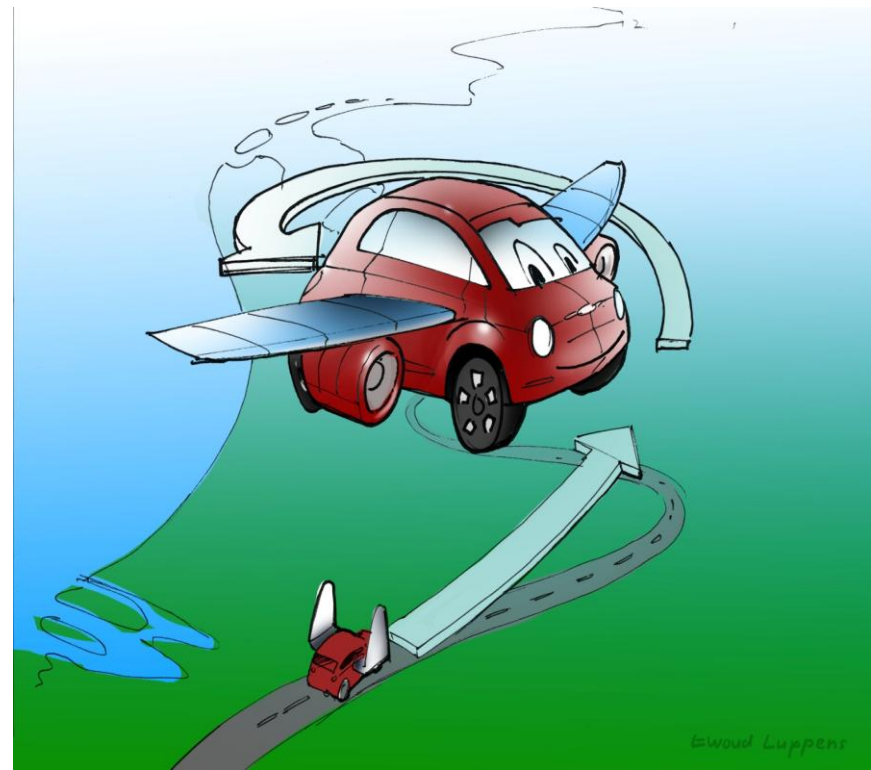

Aantal auto's / 1000 inwoners	
Nederland (2014)	471
Groot Brittanië	500
Frankrijk, Japan, Duitsland	600
Australie	700
Verenigde Staten	800

'Verplaatsing' naar het buitenland?

- Afvlakking groei in NL door minder verplaatsingen in vrije tijd; daarbij wel langere verplaatsingen!
- Grensoverschrijdende kortdurende vrijetijdsverplaatsingen door NL's niet toegenomen:
  - Groei met name bij vliegtuig
- Vakantietrips (4 dagen en langer) groeide wel sterk
  - Duidelijke verschuiving van auto naar vliegtuig, ook binnen europa

Minder mobiliteit door E-society?

- Nederland koploper in Europa in internet aansluitingen
- Frequentie van internetgebruik is hoog, ook via mobiele apparatuur
- Mogelijkheden veranderen snel door mobiel internet; individuen worden 'footloose' (Smartphone, Tablet)

Wat weten we van de mobiliteitseffecten van ontwikkelingen als:

- e-werken – Het Nieuwe Werken
- e-commerce
- telebankieren
- e-vrijtijdsbesteding
- e-conferencing

Minder mobiliteit door E-society?

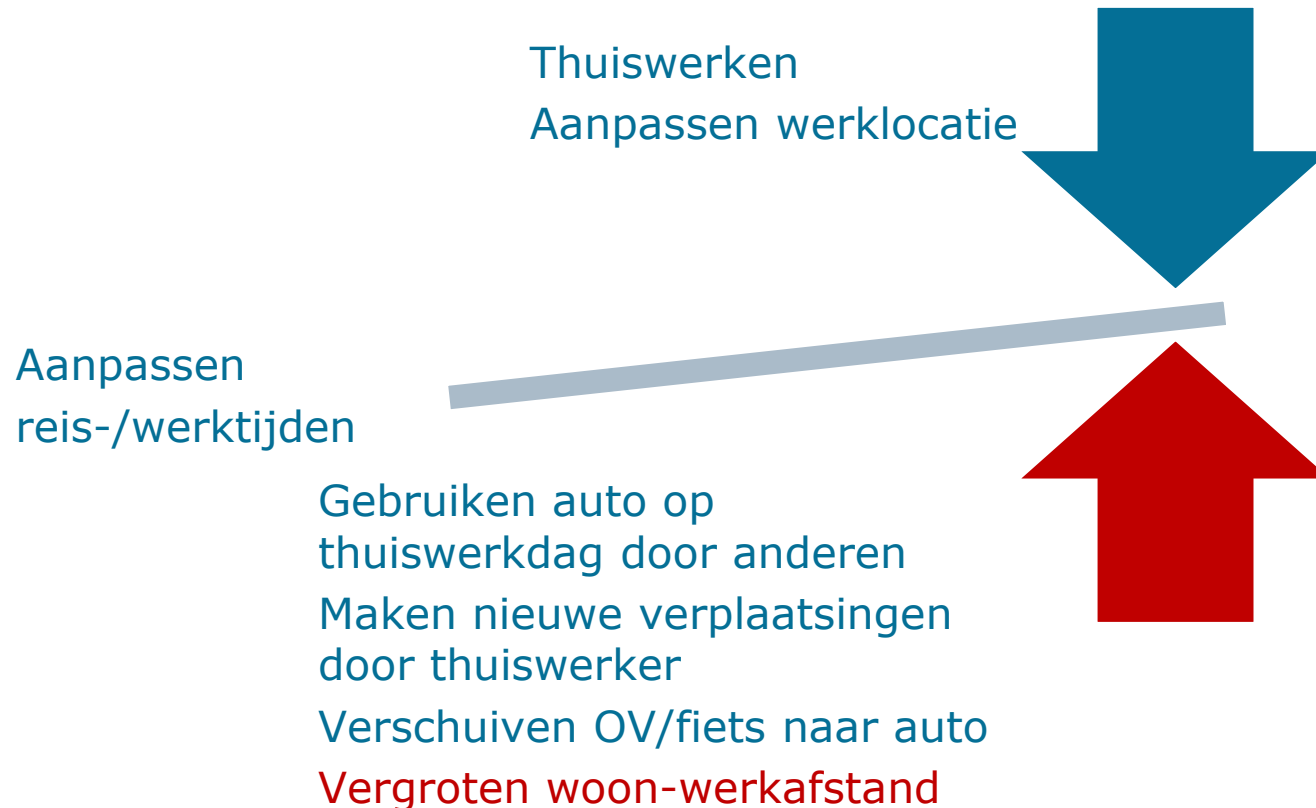
- Velen verwachten substitutie fysieke mobiliteit naar virtuele mobiliteit
- In werkelijkheid effecten daartoe niet beperkt
- Via andere gedragsreacties wordt ook mobiliteit gegenereerd
- In effectramingen wordt vaak alleen naar substitutie gekeken;
- Over de werkelijke (netto-)impact op mobiliteit is weinig bekend
- Werkelijke effect waarschijnlijk veelal wordt overschat

Voorbeeld:

- Het Nieuwe Werken

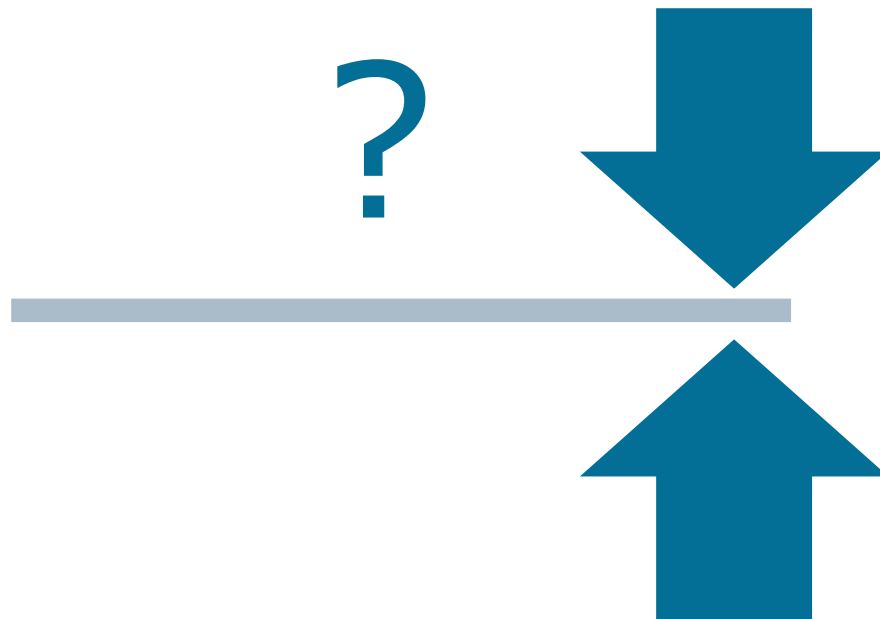

Voorbeeld: Het nieuwe werken

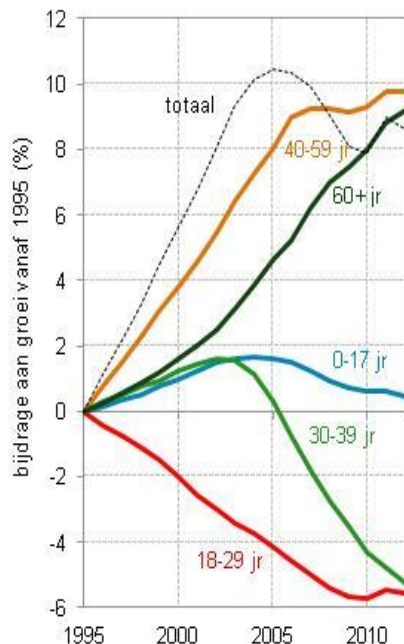
Voorbeeld: Het nieuwe werken

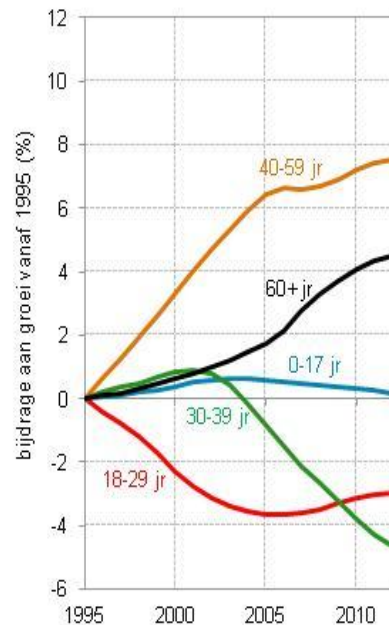
Automobiliteit – verschillen leeftijdsgroepen

Verschillen tussen leeftijdsgroepen door ontwikkelingen in omvang van de groep en door veranderingen in gedrag

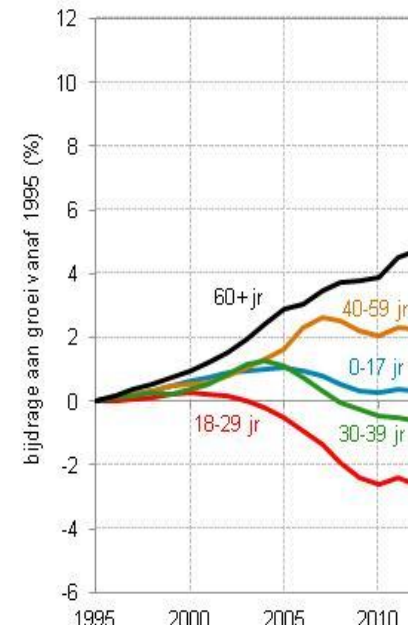
Bijdrage aan de groei per leeftijdsgroep

=

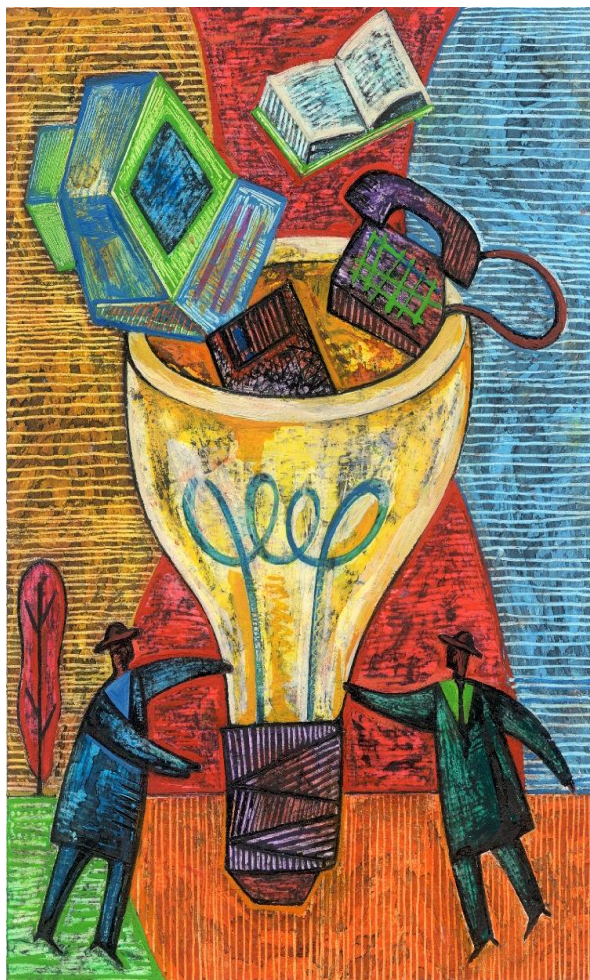

Door verandering in omvang v.d. groep

+

Door veranderend gedrag binnen de groepen

Web: www.kimnet.nl

Tel: +31 (0)70-456 1965